

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 37P/126/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6120325775
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 08. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eva Cvengová ml.
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2023:6120325775.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudkyňou JUDr. Evou Cvengovou, ml., v právnej veci starostlivosti o maloleté deti C., H., F.. XX.XX.XXXX, E., F.. XX.XX.XXXX I. E., F.. XX.XX.XXXX, všetci bytom ako matka, zast. opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica, deti matky W. J.Č., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. W. F. X, J. Ľ., zast. JUDr. Kornéliou Múkerovou, advokátkou, so sídlom AK Banská Bystrica, Ulica ČSA 25 a otca E. C., F.. XX.XX.XXXX, Q. T. W. F. X, J. Ľ., toho času bytom F., F. C. XXX, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, takto

rozhodol:

I. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí C., H., F.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 140,- € mesačne, E., F.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 100,- € mesačne a E., F.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 90,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.07.2020 do 26.05.2022.

II. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí C., H., F.. XX.XX.XXXX R.Ý. R. R. XXX,- € E., E., F.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 130,- € mesačne a Maroša, nar. 12.08.2017 výživným vo výške 120,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 27.05.2022 do 31.12.2022.

III. Otec je povinný prispievať na výživu maloletých detí C., H., F.. XX.XX.XXXX R.Ý. R. R. XXX,- € E., E., F.. XX.XX.XXXX výživným vo výške 140,- € mesačne a Maroša, nar. 12.08.2017 výživným vo výške 130,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01. 01. 2023.

IV. Zročné výživné od 01.07.2020 do 16.08.2023 na maloleté deti C., H., F.. XX.XX.XXXX, E., F.. XX.XX.XXXX I. E., F.. XX.XX.XXXX spolu vo výške 6.990,- € súd otcovi povoľuje splácať v 30,- € mesačných splátkach na každé z detí zvlášť, spolu s bežným výživným až do zaplatenia, pod hrozbou straty výhody splátok pri nezaplatení čo i len jednej splátky, a to počnúc dňom 01.09.2023.

V. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Matka sa návrhom podaným na tunajšom súde dňa 01.07.2020 domáhala úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom tak, že maloleté deti sa zveria do jej osobnej starostlivosti a otec bude povinný prispievať na výživu ešte v tom čase maloletej Pauly výživným vo výške 170,- € mesačne, maloletej Petry sumou 160,- € mesačne, maloletého Michala sumou 100,- € mesačne a maloletého Maroša 90,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom podania návrhu. Styk otca s maloletými deťmi nežiadala upraviť.

2. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 37P/126/2020-468 zo dňa 01.02.2023 schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej maloleté deti zveril do osobnej starostlivosti matky, pričom

oprávnenie maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach majú obaja rodičia samostatne. Styk otca s maloletými deťmi neupravil. Otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletých detí C., H. výživným vo výške 150,- € mesačne, E. vo výške 130,- € mesačne a E. výživným vo výške 120,- € mesačne, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, počnúc dňom 01.02.2023, nakoľko právna zástupkyňa matky na pojednávaní žiadala priznať výživné na deti od 01.02.2023. Súd konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k H. C., F. XX.XX.XXXX zastavil. Zároveň súd určil nad výchovou maloletých detí C., H., E., E. dohľad. O trovách konania rozhodol tak, že žiadny z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

3. Matka prostredníctvom právnej zástupkyne podala odvolanie voči predmetnému rozsudku v časti výroku o výživnom s poukazom na to, že konanie začalo 01.07.2020, ale súd jej nepriznal výživné späťne od podania návrhu na maloleté deti, pričom v predmetnom rozsudku absentuje uloženie povinnosti otcovi zaplatiť doplatok na výživnom za obdobie začatia konania do 26.05.2022. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací zrušil rozsudok Okresného súdu vo výroku o povinnosti otca prispievať na výživu maloletých detí a v nadväznosti aj výrok o náhrade trov konania, pričom vrátil vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd uložil súdu prvej inštancie 1/ rozhodnúť o vyživovacej povinnosti na maloleté deti od podania návrhu matkou, t. j. od 01.07.2020 za jednotlivé časové obdobia, vzhľadom na niekoľko rokov trvajúce základné súdne konanie, a to podľa odôvodnených potrieb maloletých detí, ako i schopností, možností a majetkových pomerov otca, 2/ prihliadnúť v akej výške za dané obdobie od podania návrhu bola vyživovacia povinnosť platená otcom na deti a podľa toho vypočítať prípadné vzniknuté zročné výživné. Zároveň poukázal, že aj keď matka podala odvolanie ohľadom nedoplatku na výživnom za obdobie odo dňa začatia konania do dňa 26.05.2022, a teda sa zrejme uspokojila s výživným priznaným uznesením o nariadení neodkladného opatrenia sp. zn. 37P/126/2020-352 zo dňa 20.05.2022, uložil prvostupňovému súdu povinnosť zaoberať sa aj výživným za neskoršie obdobie, t. j. od 27.05.2022, či uvedeným neodkladným opatrením bola uložená otcovi povinnosť platiť výživné len v nevyhnutnej miere, alebo bola priznaná výška výživného, ktorá by v plnej miere zohľadňovala odôvodnené potreby maloletých detí pri zohľadnení osobných, majetkových pomerov matky.

4. Po zrušení predmetného rozhodnutia a vrátení veci na ďalšie konanie a rozhodnutie súd nariadil vo veci pojednávanie, vypočul obidvoch rodičov, opatrovníka maloletých detí, vyžiadal si listinné dôkazy ohľadom osobných, majetkových a príjmových pomerov obidvoch rodičov a zistil nasledovný skutkový stav:

5. Z opatrovaneckého spisu maloletých detí vyplýva, že matka spolu s návrhom vo veci samej podala aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala dočasného zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti a určenia povinnosti otcovi prispievať na výživu maloletých detí výživným tak, ako sa domáhala aj vo veci samej. Okresný súd Banská Bystrica uznesením sp. zn. 37P/126/2020-36 zo dňa 08.07.2020 návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia zamietol z dôvodu, že rodičia v tom čase žili v spoločnej domácnosti a nebolo dostatočne preukázané, že sa otec naozaj nepodieľa na výžive maloletých detí. Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením sp. zn. 16CoP/22/2020-63 zo dňa 23.09.2020 zmenil uznesenie okresného súdu tak, že zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky s tým, že je oprávnená maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok v bežných veciach a otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu v tom čase všetkých 4 maloletých detí výživným vo výške 30,- € mesačne na každé z detí zvlášť, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám matky, s tým, že neodkladné opatrenie je účinné odo dňa vykonateľnosti a trvá až do právoplatného skončenia konania vo veci samej. Uznesenie sa v časti výživného stalo vykonateľným dňa 29.09.2020.

6. Ešte pred rozhodnutím odvolacieho súdu o neodkladnom opatrení predložila matka rozpis nákladov na maloleté deti, kedy uviedla náklady na maloletú Petru spolu vo výške 310,- € mesačne, z toho obedy ZŠ 15,- €, strava doma 40,- €, vitamíny 6,- €, zubár 5,- €, obuv a oblečenie 15,- €, škola - vyučovanie 10,- €, škola - výlety, kabu, stužková, exkurzie, športové a výcvikové kurzy, reprezentácie 10,- €, krúžky a iné záujmová činnosť (jazda na koni) 55,- €, letné tábory 20,- €, MHD 5,- €, karta na autobus 5,- €, mobil paušál 10,- €, kozmetika, hygienické potreby 10,- €, športové potreby, beletria, spoločenské hry 11,- €, zvieratka strava starostlivosť veterinár 7,- €, dovolenka (kúpaliská, turistika) 20,- €, náklady na bývanie 25,- €, úrazové poistenie 11,- €, sporenie 30,- €. Náklady na maloletého Michala matka uviedla spolu vo výške 240,90 € mesačne z toho obedy ZŠ 15,- €, strava doma 38,- €, vitamíny 5,- €, obuv a oblečenie 13,- €, škola - vyučovanie 10,- €, škola - výlety exkurzie športové a výcvikové kurzy,

reprezentácie 10,- €, krúžky a iné záujmová činnosť 30,- €, letné tábory 18,- €, kozmetika, hygienické potreby 5,- €, športové potreby, beletria, hračky, spoločenské hry 10,- €, zvieratká strava starostlivosť veterinár 4,- €, dovolenka (kúpaliská, turistika) 20,- €, náklady na bývanie 25,- €, úrazové poistenie 7,90 €, sporenie 30,- €. Mesačné náklady na maloletého Maroša matka uviedla vo výške 189,60 € z toho 45,- € strava mesačne, réžia v MŠ, hygienické a výtvarné potreby, strava doma 30,- €, vitamíny 6,- €, obuv oblečenie 11,- €, materská škola - výlety exkurzie aktivity 4,- €, kozmetika, hygienické potreby 6,- €, športové potreby autosedačka, hračky 14,- €, zvieratká starostlivosť veterinár 4,- €, dovolenka (kúpaliská, turistika) 18,- €, náklady na bývanie 25,- €, úrazové poistenie 6,60 €, sporenie 20,- €. Matka v návrhu vo veci samej uviedla, že maloletý Maroš má 3 roky a bude navštevovať predškolské zariadenie. Maloletý Michal mal v tom čase 7 rokov, od septembra mal nastúpiť do 1. ročníka základnej školy, maloletá Petra mala 14 rokov, navštevovala 7. ročník základnej školy a v tom čase ešte maloletá Paula mala 16 rokov, navštevovala 1. ročník strednej školy. Všetky deti boli v tom čase zdravé. Výdavky na deti boli na stravu, ošatenie, základné hygienické potreby, školskú dochádzku a pomôcky, voľnočasové aktivity.

7. Na pojednávaní dňa 26.05.2021 právna zástupkyňa matky navrhla všetky maloleté deti zveriť do osobnej starostlivosti matky, styk otca s maloletými deťmi neupravovať a zviazať otca vyživovacou povinnosťou v zmysle návrhu matky. Matka v tom čase uviedla mesačné náklady na bývanie 98,- € nájom, električka 24,- €, plyn 9,- €, internet 12,- €, strava 200,- € s tým, že má sezónne potraviny aj od rodičov. V tom čase mala maloletá Petra 14 rokov, navštevovala 8. ročník základnej školy, do školy chodila pešo, ZRPŠ sa v tom čase už neplatilo, stravovala sa v škole, kde poplatok za obed bol 30,- € mesačne. Školské pomôcky a učebnice boli 10,- €, exkurzie výlety 10,- € mesačne. Maloletá Petra chodila na volejbal, kde sa platilo 10,- € na rok, chodila aj na výtvarnú, kde sa platilo 30,- € na pol roka. Nebývala často chorá, nenavštevovala špecializované ambulancie ani neužívala lieky. Mesačné náklady na oblečenie obutie u maloletej Petry boli 15,- €, kozmetiku 10,- €. Maloletý Michal mal v tom čase 7 rokov, navštevoval 1. ročník základnej školy, do školy chodil pešo, do školy sa platilo ZRPŠ vo výške 13,- € na rok, v škole sa maloletý nestravoval. Školské pomôcky boli 10,- € mesačne, výlety, exkurzie 10,- € mesačne, maloletý chodil na futbal kde sa platilo 10,- € na rok. Chodil aj na kanoistiku, na ktorú sa platilo 50,- € na štvrtroka, v čase pojednávania už kanoistiku nemal. Maloletý taktiež nebýval často chorý, nebol vedený v špecializovanej ambulancii, neužíval pravidelne lieky. Priemerné mesačné náklady na jeho oblečenie obutie uvádzala matka 13,- €, kozmetiku 5,- € mesačne. Maloletý Maroš mal v tom čase 3 roky, bol v celodennej starostlivosti matky, do materskej školy mal ísť najskôr od septembra 2021. Náklady na maloletého Maroša matka uvádzala na oblečenie, obutie zhruba 11,- € mesačne, kozmetiku a drogeriu 6,- € mesačne, športové potreby 14,- € mesačne, vitamíny 6,- € mesačne. Maloletý nebol vedený v žiadnej špecializovanej ambulancii, neužíval pravidelne lieky. Matka platila úrazové poistenie a sporenie, v tom čase všetkým maloletým deťom. Matka uviedla, že jej príjem bol len rodičovský príspevok, prídavky na deti. Mala vedený bankový účet, v ktorom mala našetrované finančné prostriedky. Zamestnaná nebola, hľadala si prácu, nebola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie. Uviedla, že má vysokoškolské bakalárske vzdelanie environmentálny manažment, prax a skúsenosti má ako knihovnička vo výrobe, v elektrotechnickom priemysle. Bola zamestnaná vo viacerých pozíciách, kde sa musela všetko učiť na novo. Zdravotné obmedzenia ani invaliditu nemala. Nevlastnila hnutelné veci väčšej hodnoty ani nehnuteľnosti.

8. Otec na pojednávaní dňa 26.05.2021 uviedol, že pracuje pre firmu Merkas, kde je zamestnaný ako servisný technik, kde má príjem 300,- € mesačne, poberal aj SOS dávku 870,- € mesačne v súvislosti s pandemiou Covid-19, pred pandemiou mal podľa daňového priznania mesačný príjem zhruba 1.655,- €. Z nehnuteľností vlastnil byt, v ktorom býva matka s deťmi, hnutelné veci väčšej hodnoty nevlastnil. Uviedol, že nemá zdravotné obmedzenia, ani invaliditu. Uviedol, že má psoriázu, s čím sú spojené výdavky na vitamíny v sume 10,- € mesačne. Potvrdil, že platil naďalej hypotéku za byt, v ktorom býva matka s deťmi v sume 342,86 € mesačne. Nesúhlasil s matkou navrhovanou výškou výživného. Uviedol, že cez týždeň pracuje v Banskej Bystrici od pondelka do piatku, na Oravu chodí cez víkend. Uviedol, že od marca 2020 matke už neposiela peniaze, predtým jej posielal 500,- € od roku 2014, nakoľko vtedy pracoval v Nemecku, z čoho matka platila hypotéku a nájom.

9. Na základe návrhu matky súd uznesením sp. zn. 37P/126/2020-352 zo dňa 20.05.2022 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým zrušil predchádzajúce neodkladné opatrenie sp. zn. 37P/126/2020-36 zo dňa 08.07.2020 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 16CoP/22/2020-63 zo dňa 23.09.2020 a otca zaviazal dočasne prispievať na výživu maloletých detí C., H. výživným v

sume 120,- € mesačne, E. výživným v sume 110,- € mesačne a E. výživným v sume 100,- € mesačne, vo zvyšnej časti súd návrh matky zamietol. Súd vychádzal z toho, že suma 30,- € mesačne na každé z maloletých detí je nízka a nepokrýva ani základné potreby detí, s prihliadnutím aj na to, že v tom čase výška sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa predstavovala sumu 99,56 € mesačne, pričom otec vykonával činnosť SZČO, bol v produktívnom veku, neboli známe jeho zdravotné znevýhodnenia, pre ktoré by mal obmedzenú pracovnú činnosť. Uznesenie nadobudlo vykonateľnosť dňa 27.05.2022.

10. Na pojednávaní dňa 01.02.2023 právna zástupkyňa matky navrhla otca zaviazat' výživným na maloletú Petru vo výške 200,- € mesačne, Michala 170,- € mesačne, Maroša 150,- € mesačne, počnúc dňom 01.02.2023 s tým, že ohľadom úpravy výkonu rodičovských práv a povinností návrh v časti voči pĺnoletej Paule zobrala v celom rozsahu návrh späť. Matka sa v tom čase pojednávania nezúčastnila. Otec na pojednávaní dňa 01.02.2023 uviedol, že pracuje v Nemecku od januára 2023, príjem aktuálny nevedel uviesť, nakoľko od zamestnávateľa v tom čase výplatu ešte nedostal. Podľa zmluvy má mať 25,- € na hodinu v hrubom s tým, že odpracuje cca 3 týždne zhruba 120 hodín na celý mesiac. Evidovaný je ako SZČO na Slovensku, z toho musí platiť ešte povinné odvody na sociálnu poisťovňu cca 200,- € mesačne, zdravotnú poisťovňu 80,- € mesačne, ubytovanie v Nemecku 600,- € mesačne, stravu cca 200,- € mesačne a cestovné cca 200,- € mesačne. Uviedol, že naďalej platí hypotéku za byt, v ktorom býva matka s deťmi cca 250,- € mesačne. Uviedol, že na výživu detí platí v zmysle neodkladného opatrenia spolu sumu 330,- € mesačne. Aktuálne už neprispieval na bývanie svojej matke v sume 100,- € mesačne, nakoľko tam chodí iba na pár dní. Uviedol, že jeho príjem na Slovensku z podnikania bol cca 1.000-1.200,- € mesačne v čistom, pričom naposledy od bývalého zamestnávateľa za mesiace október, november 2022 nedostal výplatu. Uviedol, že platí pĺnoletej dcére Paule aj mobil, maloletej Petre prispieva okrem výživného sumu ešte 30-50,- € mesačne. Na Vianoce deťom zakupoval aj darčeky. Poukázal na to, že matka disponovala účtom vo VÚB banke, kde mala našetrenú sumu cca 7.000,- € ako zostatok, aktuálne už tento bankový účet nemá. Súhlasil, aby bolo výživné určené v tom čase na sumu 400,- € mesačne spolu na maloleté deti.

11. Okresný súd Banská Bystrica rozsudkom sp. zn. 21Pc/4/2022 zo dňa 17.04.2023 právoplatný dňa 20.05.2023 a vykonateľným vo vzťahu k matke 03.05.2023 a vo vzťahu k otcovi 26.04.2023, zaviazal matku prispievať na výživu pĺnoletej dcéry H., F. XX.XX.XXXX výživným vo výške 62,11 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred od 06.10.2022 do 30.12.2022 a následne sumu 92,11 € vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k rukám pĺnoletej dcéry Pauly počnúc dňom 01.01.2023. Zároveň súd zmenil vyživovaciu povinnosť otca určenú naposledy neodkladným opatrením a otca zaviazal prispievať na výživu pĺnoletej dcéry Pauly mesačne sumou 200,- €, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred k jej rukám, počnúc dňom podania návrhu 06.10.2022. Zároveň súd rodičov zaviazal aj uhradiť nedoplatok na výživnom od 06.10.2022 do 17.04.2023 na pĺnoletú dcéru Paulu.

12. Zo správy zo sociálneho zisťovania zo dňa 14.08.2023 vyplynulo podľa vyjadrenia matky, že otec si plní vyživovaciu povinnosť na maloleté deti v zmysle rozsudku prvostupňového súdu, na maloletú Petru v sume 150,- € mesačne, maloletého Michala 130,- € mesačne a maloletého Maroša 120,- € mesačne, pričom matka uviedla, že poberá aj prídavky na maloleté deti spolu vo výške 180,- € mesačne. Uviedla mesačné výdavky na domácnosť elektrina 24,- €, plyn 9,- €, bytový fond vrátane vodného a stočného 117,- €, internet 11,- €, telefón 11,- €. Matka uviedla, že jej je nápomocná potravinová banka Slovenska, ktorá ju pravidelne zásobuje potravinami, pričom ošatenie má aj cez svojich známych alebo charitatívne organizácie. Uviedla, že maloleté deti sú s otcom v telefonickom kontakte, boli aj v jeho domácnosti na krátkodobom pobyte.

13. Právna zástupkyňa matky na pojednávaní dňa 16.08.2023 navrhla určiť výživné na maloleté deti v zmysle vyčíslených nákladov, ktoré matka predložila od 01.07.2020 do súčasnej doby s tým, aby sa aj prihliadlo aj na pomery otca. Uviedla, že otec prispieval na výživu detí okrem obdobia od 01.07.2020 do novembra 2020, keď neuhradil žiadnu sumu. Poukázala na celkový prehľad úhrad na výživnom s tým, že správne mala byť uvedená suma od júla 2022 do februára 2023 a následne od marca 2023 do augusta 2023, kedy otec hradil výživné mesačne 400,- €. Pri vyčíslení nákladov na maloleté deti vychádzali z návrhu matky zo dňa 01.07.2020, ako i návrhu na vydanie neodkladného opatrenia. Poukázala, že náklady na maloleté deti sa od februára 2023, kedy bolo pojednávanie, nezmenili.

14. Matka na pojednávani dňa 16.08.2023 uviedla, že maloletá Petra má 16 rokov, bude od septembra 2023 navštevovať 2. ročník strednej školy. Mesačné náklady sú obedy v škole 30,- €, strava doma 40,- €, vitamíny 6,- €, zubár cca 5,- €, pomôcky v škole 10,- €, náklady na školu exkurzie, stužková, výlety 10,- €, oblečenie obutie už je 40,- €, drogéria už je 20,- € keďže je maloletá staršia. Maloletá chcela chodiť aj na kone, ale na tieto ešte nechodí, aktuálne záujmový krúžok nemá. Býva častejšie chorá, hlavne v zime. Špecializované ambulancie nenavštevuje ani neužíva pravidelne lieky. Maloletý Michal má 10 rokov, od septembra 2023 pôjde do 4. ročníka základnej školy, v rámci školy sa platilo ZRPŠ a triedny fond 20,- € na rok, na obedy je momentálne dotácia, ktorá pokrýva celé výdavky na obed, nedoplácali nič. V 3. ročníku sa v rámci školy nestravoval. Do školského klubu nechodí, keďže ona je doma. Maloletý na futbal teraz nechodil, ale od septembra 2023 chce znovu začať chodiť na futbal, predtým sa tam platilo 10,- € na rok, výdavky sú ešte na športové oblečenie a pomôcky. Celkovo voľnočasové aktivity u maloletého sú cca 10,- € mesačne, vitamíny 5-8,- € mesačne, oblečenie obutie 20-25,- € mesačne, školské pomôcky 10,- € mesačne a tiež náklady na výlety exkurzie kurzy v rámci školy 10,- € mesačne. Od septembra 2023 chce maloletý chodiť aj na hasičský krúžok, ktorý je zdarma, zvýšené výdavky sú len na cestovné do Šalkovej. Na kanoistiku už maloletý nechodí, toto bolo vo Zvolene, nechodil tam 2 roky, chcel by začať chodiť znova. Predtým všetky náklady na krúžky u maloletého či už kanoje alebo futbal boli 30,- € mesačne. Opodstatnené sú aj náklady na letné tábory v priemere 20,- € mesačne, nakoľko ak nastúpi do práce, tieto budú potrebné, nakoľko nebude môcť tráviť s deťmi všetok čas počas letných prázdnin. Náklady na drogériu a kozmetiku maloletého sú cca 8,- € mesačne, voľnočasové aktivity 10,- € mesačne. Uviedla, že maloletý nebýva často chorý, nenavštevuje špecializované ambulancie ani neužíva pravidelne lieky. Maloletý Maroš má 6 rokov, z CPPaP mu bol odporúčaný odklad povinnej školskej dochádzky, preto od septembra 2023 bude naďalej predškolač v materskej škole. Mesačné poplatky na predškolača neplatí, iba stravu, na ktorú je tiež dotácia, ktorá pokrýva celú sumu stravného. Pomôcky do MŠ boli 20,- € na pol roka, hygienické potreby sú 10,- € na pol roka. Maloletý od septembra 2023 by mal tiež chodiť na hasičský krúžok spolu s bratom, doteraz žiadny záujmový krúžok nemal. Maloletý nebýva často chorý, nenavštevuje špecializovanú ambulanciu ani neužíva pravidelne lieky. Ďalej uviedla, že výdavky na oblečenie obutie na maloletého Maroša sú cca 20,- € mesačne, drogéria 10,- € mesačne, voľnočasové aktivity 10,- € mesačne. Celkové voľnočasové aktivity mimo krúžkov a iné aktivít s deťmi sú na všetky deti cca 120,- € mesačne. Poukázala, že otcovi nebráni v kontakte s deťmi, avšak chce aby všetky 3 deti chodili spolu k otcovi, aby tam bola prítomná vždy maloletá Petra ako určitý dohľad. Uviedla, že asi pred 2 mesiacmi telefonicky volala s maloletou Petrou, keď boli u otca a počula otcovi na hlase, že má vypité, to sa stalo minimálne 2x. Ďalej uviedla, že v osobnom kontakte je otec s deťmi zhruba 1x za mesiac, kedy si príde po deti okolo obeda a donesie ich večer, 1x deti u otca aj prespali, a to u starej matky zo strany otca cez Veľkú Noc. Jedenkrát boli deti s otcom aj v ZOO a na motokárach. V telefonickom kontakte otcovi s deťmi nebráni, nemá však vedomosť ako často je otec v kontakte s deťmi. Potvrdila, že otec si plní výživovaciú povinnosť v zmysle rozsudku prvostupňového súdu, navyiac nie, jedine im zakúpi sladkosti a ovocie. oblečenie, obutie im nezakúpil, toto od neho ani nevyžaduje, nakoľko si ho vie zabezpečiť pre deti. Uviedla, že jej príjem sú len prídavky na deti a výživné od otca. Má príjem ešte aj z jednorazových prác, kedy vypomáha s upratovaním, takto si vie privyrobiť 100-200,- € mesačne. Ako jednorodič má problém si nájsť prácu, stále si hľadá prácu, ale nikto jej nechce prispôsovať pracovnú dobu, väčšinou sú to práce na smeny alebo 12 hodinové práce. Uviedla, že je evidovaná ako uchádzača o zamestnanie na príslušnom ÚPSVaR. Nevlastní nehnuteľnosti ani hnutel'né veci väčšej hodnoty. Zdravotné obmedzenia ani invaliditu nemá. K bankovému účtu VÚB uviedla, že tam mala nasporené svoje financie, ktoré si sporila z rodičovského príspevku, tento účet však zrušila na jeseň 2021, lebo tam boli vysoké poplatky za účet a mala aj veľké náklady na deti, keďže otec prispieval v tom čase na výživu detí len spolu 120,- € mesačne. Potvrdila, že si plní výživovaciú povinnosť na plnoletú dcéru Paulu sumou 92,- € mesačne, nemá dlh na výživnom. Uviedla, že dcéra Paula býva u pani H. od marca 2022. Ďalej uviedla, že jej bytové pomery sa nezmenili, výdavky na bývanie sú také ako uviedla pred opatrovníkom. Nepoberá už výpomoc z potravinovej banky cez Občianske združenie Familiam, to bolo len do mája 2023. Naďalej spolupracuje s týmto občianskym združením. Oblečenie na deti a seba má aj od známych. Aktuálne poistenie ani sporenie deťom neplatí. Výživné na maloleté deti si uplatnila od podania návrhu s tým, že zotrvala na určení výživného tak, ako uviedla jej právna zástupkyňa.

15. Otec na pojednávani dňa 16.08.2023 uviedol, že navrhuje ponechať výživné tak ako bolo naposledy určené rozsudkom, t. j. na maloletú Petru výživným 150,- € mesačne, maloletého Michala 130,- € mesačne a maloletého Maroša 120,- € mesačne. Uviedol, že naďalej prispieva touto sumou výživného na maloleté deti. Potvrdil, že prispieval na výživu maloletých detí tak ako bolo uvedené v písomnom vyjadrení matky prostredníctvom právnej zástupkyne, teda že od 01.07.2020 do novembra 2020, kedy

bol vo väzbe neuhrádzal nič na výživu detí, následne na základe neodkladného opatrenia prispieval po 30,- € mesačne na každé z detí do júna 2022. Od júla 2022 zhruba do februára 2023 uhrádzal 330,- € mesačne na deti spolu a od marca 2023 doteraz uhrádzal po 400,- € mesačne ako mu bolo určené rozsudkom, pričom výživné v tejto sume uhradil už aj za mesiac august 2023. Uviedol, že má ďalšiu vyživovaciu povinnosť na plnoletú dcéru Paulu, kde mu bolo určené výživné 200,- € mesačne, toto si plní. Maloletej dcére Petre platí okrem výživného dáva ešte sumu cca 20-30,- € mesačne ako vreckové, o tomto však potvrdenie nemá. Teraz jej zakúpil aj v máji 2023 nový mobil za cca 200,- €. Keď je doma tak ide s dcérou na nákupy potravín. S maloletou Petrou je v telefonickom kontakte zhruba 1x až 2x do týždňa, s maloletým Michalom je v kontakte zhruba 1x za 2 týždne. Taktiež maloletému Michalovi zakúpil smart hodinky na narodeniny v sume 80,- €. S maloletým Marošom nie je v telefonickom kontakte, nakoľko je ešte malý. Teraz mal maloletý Maroš narodeniny, chce mu niečo zakúpiť, podľa toho čo si vyberie. Uviedol, že pokiaľ je na Slovensku, berie deti aj osobne so sebou. Chodí na Slovensko zhruba 1x za mesiac, nakoľko má nariadené protialkoholické liečenie, ktorého sa musí zúčastňovať. Chodí na Slovensko zhruba na 5-7 dní. Deti vtedy zoberie buď na motokáry alebo na nákupy. Jedenkrát boli na dlhšie cez Veľkú Noc, inak sú spolu len cez deň. Všetky 3 deti s ním chodia spolu, lebo to tak chce matka. Poukázal na to, že s matkou nie je v žiadnom kontakte, všetko rieši len cez maloletú Petru. Ďalej uviedol, že SOS dávku ako SZČO poberal asi do augusta 2021, nevie presne, ale v roku 2022 ju nepoberal. Naďalej platí hypotéku v byte, kde býva matka s maloletými deťmi, čo je suma 250,- € mesačne, ak má viac tak platí aj 300-400,- €. Príjem má naďalej zo živnosti, ako SZČO pracuje v Nemecku ako elektrikár, naďalej má príjem podľa zmluvy, ktorú predkladal aj na poslednom pojednávaní, kde má 25,- € na hodinu, odpracuje zhruba 100-120 hodín mesačne. Vedený je ako SZČO na Slovensku, tu platí aj odvody. Uviedol mesačné výdavky na stravu 500,- €, ubytovanie 600,- €, PHM 150,- €, povinné odvody SZČO má 300,- €. Uviedol, že nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu, v Nemecku nepoberá žiadne dávky ani príspevky. Spochybnil výdavky matky na maloleté deti uvedené v písomnom vyjadrení prostredníctvom právnej zástupkyne, nakoľko matka pred opatrovníkom uvádzala iné výdavky na deti, tieto boli nižšie. Spochybnil odkiaľ je matka schopná uhrádzať náklady na domácnosť i výživu plnoletej dcéry Pauly, keďže nemá žiadny príjem, je nezamestnaná. Žiadal, že sa chce oboznámiť aj so správou z vykonávaného dohľadu ohľadom starostlivosti matky a hlavne o tom ako matka hospodári s financiami.

16. Opatrovník maloletých detí na pojednávaní dňa 16.08.2023 uviedol, že navrhuje, aby bolo určené výživné na všetky 3 maloleté deti odo dňa podania návrhu na súd matkou, teda od 01.07.2020. Ďalej poukázala, že s matkou pravidelne spolupracuje akreditovaný subjekt Familiam o.z., ktorý vykonáva opatrenia sociálno-právnej ochrany, poskytuje sociálne poradenstvo matke i ohľadom finančnej gramotnosti, povzbudzuje ju v rodičovských právach a povinnostiach. Opatrovník ďalej uviedol, že v období od podania návrhu kým nebolo zvýšené výživné formou neodkladného opatrenia na 120,-, 110,- a 100,- € matka žila na pokraji chudoby, kedy jej bolo nápomocné hlavne občianske združenie Familiam čo sa týka ošatenia a potravinovej pomoci, nakoľko matka bola vo veľmi zlej ekonomickej situácii, avšak v súčasnosti je to už zlepšené. Poukázal na to, že matka by už v súčasnosti mohla začať pracovať, avšak v čase podania návrhu ešte nemohla, nakoľko skutočne zabezpečovala starostlivosť najmä o maloletých synov, ktorí boli malí, vyžadovali neustálu starostlivosť. Aj zo strany akreditovaného subjektu Familiam je matka vedená k tomu, aby si prácu hľadala, pomáhajú jej aj pri hľadaní práce, písaní žiadostí.

17. Daňový úrad Banská Bystrica uviedol, že otec ako SZČO podával daňové priznanie za rok 2020, kedy boli príjmy zo živnosti 4.530,- €, výdavky 4.073,13 €, základ dane bol 456,87 €. Za rok 2021 podal otec ako SZČO daňové priznanie kde príjem zo živnosti bol 8.082,- €, výdavky 7.014,78 €, základ dane bol 1.067,22 €. Za rok 2022 podával otec ako SZČO daňové priznanie, kde príjmy zo živnosti boli 9.605,- €, výdavky 7.012,26 €, základ dane 2.592,74 €.

18. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 10.07.2023 vyplýva, že otec nie je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberá žiadne štátne sociálne dávky. Matka je evidovaná ako uchádzač o zamestnanie od 16.02.2022, evidencia trvá. Poberá prídavky na všetky 3 maloleté deti aj plnoletú Paulu, na každé v sume 60,- € mesačne.

19. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 05.01.2023 vyplýva, že matka okrem prídavkov na deti poberala jednorazovo inflačnú dotáciu za obdobie 12/2022 v sume 300,- €.

20. Okresný dopravný inšpektorát uviedol, že ani jeden z rodičov nie je držiteľom ani vlastníkom motorového vozidla.

21. Sociálna poisťovňa uviedla, že ani jeden z rodičov nepoberá žiadne dávky vyplácané sociálnou poisťovňou.

22. Lustráciou v sociálnej poisťovni bolo zistené, že otec bol dobrovoľne poistený za obdobie od 14.07.2021 do 20.04.2022, následne je evidovaný ako SZČO od 01.10.2022.

23. Z odpisu registra trestov na otca vyplýva, že bol právoplatne odsúdený naposledy rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 6T/26/2021 zo dňa 26.01.2022 na trest odňatia slobody podmienene na 3 roky so skúšobnou dobou v trvaní 5 rokov do 08.09.2027 s probačným dohľadom a zároveň mu bolo uložené obmedzenie- zákaz požívať alkoholické nápoje, návykové látky a uložená povinnosť- podrobiť sa programu sociálneho výcviku, alebo iného výchovného programu a zároveň mu bolo uložené ochranné liečenie protialkoholické ambulantnou formou.

24. Z výpisu zo živnostenského registra vyplýva, že otec je naďalej evidovaný ako SZČO pod obchodným menom E. C. - MERKAS, predmet podnikania je montáž, rekonštrukcia a montáž vyhradených technických zariadení - elektrických od 01.03.2011. Ďalšie opravy a údržba potrieb pre domácnosť športových potrieb a výrobkov jemnej mechaniky, kúpa tovaru na účely predaja konečnému spotrebiteľovi ale iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod), sprostredkovateľská činnosť v oblasti obchodu, sprostredkovateľská činnosť v oblasti služieb, a to od 01.01.2012.

25. Lustráciou v katastri nehnuteľností bolo zistené, že otec je evidovaný ako výlučný vlastník bytu v katastrálnom území J. L. a podielovým spoluvlastníkom bytu a príslušných pozemkov o veľkosti 1/8 v katastrálnom území F..

26. Z oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Bystrica zo dňa 21.04.2021 vyplýva, že otec nebol evidovaný ako uchádzač o zamestnanie, nepoberal dávky v hmotnej núdzi, naposledy mu bol poskytnutý jednorazový resocializačný príspevok v mesiaci 10/2022 suma 85,- €. Matka nebola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, poberala rodičovský príspevok v sume 275,90 € mesačne, prídavky na deti spolu na 4 deti spolu 102,- € mesačne. V rámci trestného konania bolo zistené, že otec bol vzatý do väzby dňa 01.08.2020 o 17.30 h, pričom z väzby bol prepustený dňa 21.10.2020.

27. Lustráciou v bankách bolo zistené, že ku dňu 13.04.2021 mala matka evidovaný bankový účet vo VÚB banke s účtovným zostatkom na sporiacom účte vo výške 20,- €, na druhom sporiacom účte sumu vo výške 7.020,08 € a na bežnom účte 78,87 €. Otec mal v tom čase evidovaný účet v Prvej stavebnej sporiteľni s účtovným zostatkom 13.088,86 € a - 58.197,57 €.

28. Z lustrácie v bankách ku dňu 03.01.2023 vyplýva, že matka má evidovaný bankový účet vo Fio banke, a.s. s účtovným zostatkom vo výške 260,26 €. Bankový účet vo VÚB banke už evidovaný matka nemá. Otec má evidovaný bankový účet ku 03.01.2023 v Prvej stavebnej sporiteľni s účtovným zostatkom - 45.579,23 €.

29. Matka prostredníctvom právnej zástupkyne predložila súdu prehľad celkových nákladov a úhrad výživného na maloleté deti zo dňa 14.08.2023, kde uviedla mesačné náklady na maloletú Petru za obdobie od 01.07.2020 do 01.01.2022 v sume 250,- € a od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 280,- €. Mesačné náklady na maloletého Michala od 01.07.2020 do 01.01.2022 v sume 210,- € a od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 240,- €. Mesačné náklady na maloletého Maroša od 01.07.2020 do 01.01.2022 v sume 200,- € a od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 220,- €. Zároveň uviedla, že otec od 01.07.2020 do novembra 2020 neuhradil na výživu maloletých detí žiadnu sumu. Od novembra 2020 do júna 2022 uhradil mesačne sumu 120,- € spolu na všetky maloleté deti (4 maloleté deti v tom čase - pozn. súdu). Od júla 2022 do februára 2022 (správne malo byť uvedené 2023) uhradené 330,- € spolu na všetky deti (už len 3 maloleté deti - pozn. súdu). Od marca 2022 (správne malo byť 2023) do augusta 2023 uhradené mesačne 400,- € spolu na 3 maloleté deti. Otec maloletých detí platí výživné v zmysle vydaných rozhodnutí súdu. Poukázala, že v nákladoch nie sú zohľadnené rodinné prídavky.

30. Podľa § 62 ods. 1, 2, 4, 5 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

31. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

32. Po zrušení prvostupňového rozhodnutia odvolacím súdom zostalo predmetom konania len rozhodovanie o vyživovacej povinnosti na maloleté deti C., H., E. I. E.. V danom prípade súd poukazuje, že prvostupňový súd je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu a v týchto intenciách vykonal aj následne dokazovanie ohľadom vyživovacej povinnosti otca na maloleté deti. Od podania návrhu matkou na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností od 01.07.2020 uplynula doba 3 rokov. Súd mal preukázané, že počas tohto obdobia došlo k zmene pomerov, jednak na strane maloletých detí, ako aj na strane rodičov, predovšetkým otca ako rodiča povinného na výživné. V zmysle pokynov odvolacieho súdu sa súd zaoberal výškou výživného v čase od podania návrhu do rozhodnutia súdu o neodkladnom opatrení zo dňa 20.05.2022, vykonateľného dňa 27.05.2022. V tomto čase mal súd preukázané, že maloletá Petra mala 14 rokov, navštevovala 7. ročník základnej školy, venovala sa záujmovej činnosti - jazda na koni, matka v tom čase uvádzala výdavky na maloletú mesačne spolu v sume 310,- € mesačne. Z nákladov uvádzaných matkou súd nebral ako relevantné výdavky na zvieratká, stravu, starostlivosť a veterinára, nakoľko sa nejedná o náklady, ktoré súvisia s vyživovacou povinnosťou otca na maloletú. Súd nebral ani relevantné výdavky na dovolenku v sume 20,- €, na kúpaliská, turistiku, matka tieto nijakým spôsobom nezdokladovala, nepreukázala, nakoľko náklady na záujmovú činnosť maloletých detí už uvádzala, ktoré zohľadnila v sume voľnočasové aktivity. Náklady na priemerné odôvodnené potreby maloletej tak predstavovali sumu 283,- € mesačne. Mesačné náklady na maloletého Michala v tom čase matka uviedla cca vo výške 241,- €, pričom súd opätovne ani pri maloletom Michalovi neuznal náklady na zvieratká, dovolenky spolu v sume 24,- € mesačne. Preto náklady na odôvodnené potreby maloletého Michala predstavovali v tom čase mesačne cca 217,- €. Náklady na maloletého Maroša matka v tom čase ustálila na sumu cca 189,60 € mesačne, kedy súd opätovne neuznal výdavky na zvieratká, dovolenku, spolu 22,- € mesačne. Náklady na odôvodnené potreby maloletého Maroša predstavovali sumu 167,60 € mesačne. Keďže súd náklady na maloleté deti vyúčtované matkou považoval za odôvodnené, otec voči týmto nákladom v tom čase žiadne výhrady nemal, za obdobie od 01.07.2020 do 26.05.2022 súd určil vyživovaciu povinnosť na maloleté deti otcovi v zmysle návrhu matky s tým, že výživné na maloletú Petru určil len v sume 140,- € mesačne, nakoľko súd nemal preukázané také odôvodnené potreby maloletej, ktoré by predstavovali matkou požadovanú sumu výživného v sume 160,- € mesačne. V tom čase mal súd preukázané, že matka bola nezamestnaná, jej príjem tvoril len rodičovský príspevok, prídavky na deti, nebola evidovaná v tom čase ako uchádzač o zamestnanie. Otec v tom čase bol ako SZČO, avšak počas pandémie Covid-19 mal podľa vlastného vyjadrenia príjem len 300,- € a poberal SOS dotáciu ako SZČO v sume 870,- € mesačne, teda jeho príjem bol cca 1.170,- € mesačne. Otec mal v tom čase ešte vyživovaciu povinnosť aj na v tom čase maloletú Paulu. Vzhľadom na vykonané dokazovanie má súd za to, že výživné určené na maloleté deti v tomto období zodpovedá nákladom na odôvodnené potreby maloletých detí, ale aj príjmovým možnostiam a schopnostiam otca, a to bez ohrozenia jeho základných životných potrieb. Súd v danom prípade prihliadal aj na skutočnosť, že v čase podania návrhu bolo sťažené pracovné uplatnenie v súvislosti s pandemiou Covid-19, avšak na druhej strane boli zvýšené aj náklady na maloleté deti, v dôsledku dištančnej výučby.

33. Následne sa súd zaoberal v zmysle pokynov odvolacieho súdu aj otázkou výživného po vykonateľnosti uznesenia - neodkladného opatrenia Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 37P/126/2020-352 zo dňa 20.05.2022, vykonateľného dňa 27.05.2022, kedy súd zaviazal otca dočasne prispievať na výživu maloletých detí C., H. výživným v sume 120,- € mesačne, E. výživným v sume 110,- € mesačne a E. výživným v sume 100,- € mesačne. Z vykonaného dokazovania v tomto období, najmä

listinnými dôkazmi, ako i výsluchmi matky i otca na pojednávaní dňa 01.02.2023, ako i dňa 16.08.2023 vyplynulo, že otec už v tom čase nepoberal SOS dotáciu ako živnostník. V tom čase bol dobrovoľne nemocensky poistený od 14.07.2021 do 20.04.2012 a následne od 01.10.2022 bol opäť evidovaný ako SZČO poistenec. Zároveň súdu otec potvrdil, že si plnil vyživovaciu povinnosť v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, nemal dlh na výživnom. Pri určovaní vyživovacej povinnosti otcovi v zmysle neodkladného opatrenia súd vychádzal z ustanovenia § 366 CMP v zmysle ktorého neodkladným opatrením možno nariadiť platiť výživné len v nevyhnutnej miere, t. j. v rozsahu nevyhnutnom na zabezpečenie základných existenčných potrieb dieťaťa, ako je strava, oblečenie, ošatenie, hygiena, zdravotná starostlivosť, náklady v škole, prípadne v škôlke, výdavky na bývanie. Súd mal v tomto období preukázané, že maloletá Petra mala v tom čase 16 rokov, od septembra 2022 začala navštevovať 1. ročník strednej školy, kde boli výdavky na cestovné do školy mesačne 15,- €, strava v škole 30,- €, pomôcky do školy 15,- €. Maloletý Michal mal v tom čase 9 a pol roka, začal od septembra 2022 navštevovať 3. ročník základnej školy, v škole sa nestaroval, poplatky v škole boli 10,- € mesačne, v tom čase nemal žiadny záujmový platený krúžok. Maloletý Maroš mal 5 a pol roka, navštevoval materskú školu, bol predškolač, kde sa platili mesačný poplatok 40,- €, pomôcky 20,- € polročne, voľnočasové krúžky 3,- € na 2 mesiace. Iné platené záujmové krúžky maloletý okrem MŠ nemal. U maloletých detí v tom čase neboli zvýšené výdavky na zdravotnú starostlivosť. Súd v tomto období ustálil výdavky na maloletú Petru na oblečenie 60,- € mesačne, maloletého Michala 50,- € mesačne a maloletého Maroša 40,- € mesačne. Priemerné mesačné náklady na bývanie, stravu, drogériu, poplatky spojené s užívaním bytu súd ustálil na sumu celkovo 481,- € mesačne, ktoré matka uvádzala (elektrika 24,- €, plyn 9,- €, bytový fond 117,- €, internet 11,- €, strava 300,- €, hygiena 20,- €), pričom je potrebné uviesť, že predmetnú domácnosť zdieľali i naďalej zdieľajú spolu 4 osoby, matka a 3 maloleté deti, kedy náklady na jednu osobu predstavujú cca 120,- € mesačne (481,- € : 4 osoby). Súd prihliadal aj na skutočnosť, že otec od začiatku konania platil výdavky spojené s užívaním bytu, a to hypotéku za byt, ktorý užíva matka s maloletými deťmi v sume cca 250,- € mesačne, ktoré uhradza aj naďalej. V tom čase otec pracoval ako SZČO na Slovensku, kde dosahoval príjem 1.000-1.200,- € mesačne podľa vlastného vyjadrenia. Matka v tom čase bola nezamestnaná, od februára 2022 bola evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, pričom v decembri 2022 jej bola poskytnutá jednorazová infalčná dotácia v sume 300,- €, poberala aj rodinné prídavky. Aj keď matka v tom čase neuvádzala náklady na voľnočasové aktivity maloletých detí, súd tieto ustálil vzhľadom na ich vek a potreby, voľnočasové aktivity a zvýšené náklady na kozmetiku, drogériu maloletej Petry s prihliadnutím na jej vek na cca 80,- € mesačne, u maloletého Michala na sumu 70,- € mesačne, u maloletého Maroša cca 50,- € mesačne. Súd prihliadal na skutočnosť, že otec sám uvádzal na pojednávaní dňa 01.02.2023, že maloletej Petre nad rámec výživného prispieva vreckovým, maloletým deťom zakupuje aj darčeky na sviatky, Vianoce. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd určil otcovi za obdobie od 27.05.2022 do 31.12.2022 povinnosť prispievať na výživu maloletej Petry výživným vo výške 150,- € mesačne, maloletého Michala výživným vo výške 130,- € mesačne a maloletého Maroša výživným vo výške 120,- € mesačne. S prihliadnutím na skutočnosť, že otec sám uviedol, že od januára 2023 začal pracovať v Nemecku ako SZČO- elektrikár, aktuálne pracuje na zmluvu, kde sám uviedol, že podľa pracovnej zmluvy má dohodnutú hodinovú odmenu vo výške 25,- € brutto s tým, že prácu vykonáva cca počas 3 týždňov, 100-120 h a následne týždeň je na Slovensku. Nevedel presne uviesť výšku svojho príjmu. Poukázal, že vzhľadom na uložené protialkoholické liečenie, potrebu pravidelného hlásenia sa a odberov musí každý mesiac chodiť na Slovensko. Z uvedeného vyplýva, že príjem otca brutto by mal byť pri odpracovaní počtu 120 hodín cca 3.000,- € mesačne, kedy je ešte potrebné odrátať povinné odvody do sociálnej poisťovne a na zdravotnú starostlivosť, ktoré sú aktuálne za rok 2023 na sociálne odvody vo výške 200,72 € a zdravotnú starostlivosť 84,77 €, spolu cca 285,24 €. Otcovi tak po odrátaní povinných odvodov ako SZČO ostáva suma mesačne cca 2.715,- €. Ako odôvodnené výdavky otca súd zobral výdavky v súvislosti s ubytovaním a stravou v Nemecku 600,- € + 500,- €, výdavky na PHM (protialkoholická liečba na SR) 150,- €, úhrady za hypotéku na byt, v ktorom býva matka s maloletými deťmi cca 250,- €. V danom prípade súd poukazuje, že nebral ako relevantné výdavky otca na stravu v sume 500,- € mesačne, nakoľko tieto súdu žiadnym spôsobom nepreukázal, pričom súd poukazuje aj na vyjadrenie otca na pojednávaní 01.02.2023, keď uvádzal výdavky na stravu len v sume 200,- € mesačne. Otec súdu žiadnym spôsobom nepreukázal z akého dôvodu vzrástli jeho výdavky na stravu za 6 mesiacov o sumu 300,- € mesačne. Z uvedeného dôvodu súd bral odôvodnené výdavky otca na stravu max. 300,- € mesačne. Následne otcovi potom ostáva v čistom suma cca 1.415,- € mesačne.

34. Maloletá Petra má v súčasnosti 16 rokov, od septembra 2023 bude navštevovať 2. ročník strednej školy, kde sú mesačné náklady na obedy v škole 30,- €, strava doma podľa vyjadrenia matky je 40,- €,

vitamíny 6,- €, zubár 5,- €, pomôcky v škole 10,- €, náklady na školu (exkurzie, stužková, výlety) 10,- € mesačne, oblečenie obutie 40,- €, drogéria 20,- €. Maloletý Michal má 10 rokov, od septembra 2023 pôjde do 4. ročníka základnej školy, kde sa platí ZRPŠ a triedny fond 20,- €, na obedy u maloletého v škole je dotácia, ktorá pokrýva celé výdavky podľa vyjadrenia matky, školský klub maloletý nenavštevuje. Voľnočasové aktivity u maloletého sú 10,- € mesačne, vitamíny 5-8,- € mesačne, oblečenie obutie 20-25,- € mesačne, školské pomôcky 10,- € mesačne, výlety a exkurzie 10,- € mesačne, drogéria kozmetika 8,- € mesačne. Podľa vyjadrenia matky maloletý chce opätovne chodiť na futbal, kde sa platilo 10,- € na rok, aktuálne toto ešte nenavštevuje. Taktiež chce chodiť na hasičský krúžok, ktorý je bezplatný, platia sa len výdavky na cestovné. Maloletý kanoistiku už nenavštevuje. Maloletý Maroš má 6 rokov, má odporučený odklad povinnej školskej dochádzky z CPPaP, od septembra 2023 bude stále predškolač v materskej škole, kde sa neplatí pravidelný mesačný poplatok iba strava, na ktorú je dotácia, ktorá podľa vyjadrenia matky pokrýva celú sumu stravného. Pomôcky do MŠ sú 20,- € na pol roka, hygienické potreby sú 10,- € na pol roka. Maloletý Maroš od septembra 2023 by chcel tiež chodiť na hasičský krúžok spolu s bratom, doteraz žiadny záujmový platený krúžok maloletý nemal. Maloleté deti nenavštevujú žiadne špecializované ambulancie, neužívajú pravidelne lieky. Maloletý Maroš s maloletým Michalom nebývajú často chorý. Matka uviedla, že maloletá Petra býva častejšie chorá, uvedené však žiadnym spôsobom nepreukázala. Maloleté deti sú v pravidelnom kontakte s otcom cca 1x do mesiaca osobne, ako aj telefonicky. Matka je aktuálne naďalej nezamestnaná, evidovaná ako uchádzač o zamestnanie, poberá prídavky na 3 maloleté deti i plnoletú Paulu. Uviedla, že si vie príležitostne privyrobiť pomocnými upratovacími prácami, kde si vie privyrobiť sumou 100-200,- € mesačne. Matka nemá zdravotné obmedzenia ani invaliditu. Na danom mieste súd poukazuje, že je aj povinnosťou matky podieľať sa na výžive maloletých detí aj finančnou formou, nielen zabezpečením osobnej starostlivosti o maloleté deti. Matka má vysokoškolské vzdelanie 1. stupňa, má prax a skúsenosti vo viacerých oblastiach ako sama uvádzala. Súd na strane matky nemá preukázané žiadne objektívne dôvody, pre ktoré by sa nemohla zamestnať, hoci aj na čiastočný pracovný úväzok, aby okrem poskytovania osobnej starostlivosti, ktorú maloletým deťom aktuálne riadne zabezpečuje, zabezpečovala deti aj po finančnej stránke, dosahovala príjem, vytvorila si pracovné návyky, s čím jej pomáha aj akreditovaný subjekt Familiam, o.z. Aktuálny zdravotný stav matky túto neobmedzuje v nájdení si zamestnania, viac krát sama deklarovala, že si zamestnanie hľadá, chce sa zamestnať, avšak počas obdobia 3 rokov od začatia konania sa tak nestalo. Matka uvádzala, že od februára 2023 sa náklady spojené s bývaním nezmenili, preto súd odôvodnené náklady na bývanie považoval v sume 480,- € na 4 osoby, t. j. 120,- € mesačne na jednu osobu (elektrika 24,- €, plyn 9,- €, bytový fond 117,- €, internet 11,- €, strava 300,- €, hygiena 20,- €). Ako odôvodnené súd bral výdavky u maloletej Petry náklady spojené so školou (pomôcky v škole 10,- €, exkurzie, stužková, výlety 10,- €), oblečenie, obutie 40,- €, drogéria 20,- €, vitamíny 6,- €, zubár 5,- €, spolu v sume 110,- € mesačne. S výdavkami na voľnočasové aktivity, ktoré sú ustálené na cca 60,- € mesačne (80,- € - 20,- € na drogériu) predstavujú náklady na odôvodnené mesačné potreby maloletej spolu sumu 290,- €. Ako odôvodnené náklady u maloletého Michala súd považoval náklady v súvislosti s plnením si školských povinností, ZRPŠ, triedny fond 20,- € na rok, čo je cca 2,- € mesačne, strava v škole je v súčasnosti pokrytá dotáciou, školské pomôcky 10,- € mesačne, výlety exkurzie 10,- € mesačne), vitamíny 5-8,- € mesačne, oblečenie 20-25,- € mesačne, drogéria kozmetika 8,- € mesačne. Súd napriek tomu, že maloletý aktuálne nemá žiadnu platenú záujmovú činnosť, prihladal, že voľnočasové aktivity sú u maloletého cca 60,- € mesačne, čo je 15,- € týždenne. Celkové mesačné náklady na odôvodnené potreby maloletého tak predstavujú sumu cca 235,- € mesačne. Ako odôvodnené potreby u maloletého Maroša súd považoval náklady v súvislosti s návštevou materskej školy, keďže maloletý bude opätovne od septembra 2023 predškolač, neplatia sa tam pravidelné mesačné poplatky do škôlky, iba strava, na ktorú je poskytnutá dotácia, ktorá podľa vyjadrenia matky pokrýva celú sumu stravného. Ďalšie odôvodnené náklady na škôlku sú pomôcky 20,- € na pol roka, čo je cca 3,50 € mesačne, hygienické potreby 10,- € na pol roka, čo je cca 2,- € mesačne. Náklady na oblečenie, obutie 20,- € mesačne, drogéria 10,- € mesačne, voľnočasové aktivity maloletého súd ustálené na sumu cca 50,- € mesačne. Celkové náklady na odôvodnené potreby maloletého sú mesačne cca 205,50 € mesačne.

35. Súd na danom mieste poukazuje, že pri určovaní výšky výživného na maloletého Maroša súd prihladal, že aktuálne od 01.07.2023 je suma životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa vo výške 122,77 € mesačne na nepľnoleté, nezaopatrené dieťa. Vzhľadom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd určil otcovi povinnosť prispievať na výživu maloletých detí výživným od 01.01.2023, odkedy pracuje ako SZČO v Nemecku, a to maloletej Petry výživným vo výške 160,- € mesačne, na maloletého Michala výživným vo výške 140,- € mesačne a maloletého Maroša výživným vo výške 130,- € mesačne. Súd pri určovaní výšky výživného vychádzal z preukázaných odôvodnených potrieb

maloletých detí. Súd nevyhovel v celom rozsahu návrhu matky na určenie výživného, ktorá žiadala určiť výživné na maloletú Petru vo výške 200,- € mesačne, na maloletého Michala vo výške 170,- € mesačne a na maloletého Maroša vo výške 150,- € mesačne z dôvodu 1./ nepreukázania takých odôvodnených potrieb maloletých detí, ktoré by odôvodňovali matkou požadovanú sumu výživného aj s prihliadnutím na matkou predložený rozpis nákladov na deti zo dňa 14.08.2023, kde uviedla mesačné náklady na maloletú Petru od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 280,- €, na maloletého Michala od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 240,- € a maloletého Maroša od 01.01.2022 do 01.08.2023 v sume 220,- €, 2./ poberania rodinných prídavkov matkou na maloleté deti, 3./ aj matkinej vyživovacej povinnosti voči maloletým deťom, ktorej povinnosťou je deti zabezpečovať aj po finančnej stránke vzhľadom aj na jej dlhotrvajúcu nezamestnanosť. V tejto súvislosti však súd poznamenáva, že nemožno od matky spravodlivo požadovať, aby zabezpečovala osobnú starostlivosť o maloleté deti, ako aj o ich výživu v rovnakom rozsahu ako povinný rodič, ktorým je otec, ktorý nemá maloleté deti v osobnej starostlivosti. Súd v tejto súvislosti dáva do pozornosti, že dieťa má právo v zmysle § 62 ods. 2 Zákona o rodine podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov, kedy príjem otca podľa jeho vlastného vyjadrenia niekoľkonásobne prevyšuje príjem matky. Z uvedeného dôvodu súd preto mechanicky nezaviazal otca len polovicou úhrady mesačných odôvodnených nákladov na maloleté deti, ale určil mu vyživovaciu povinnosť vo vyššej miere. Na danom mieste súd poukazuje, že aj po odrátaní otcom uvádzaných nákladov a povinných odvodov ako SZČO v súvislosti so zabezpečovaním jeho potrieb, ako ubytovanie, strava, cestovanie, je v jeho možnostiach podieľať sa určenou sumou na výžive maloletých detí bez ohrozenia jeho vlastnej výživy.

36. Počiatok plnenia vyživovacej povinnosti súd určil odo dňa podania návrhu matkou v zmysle usmernenia odvolacieho súdu, ako i návrhu opatrovníka i matky, počnúc dňom 01.07.2020, kedy už v tom čase otec neprispieval na výživu maloletých detí žiadnou sumou a následne sa podieľal na základe neodkladného opatrenia výživným spolu na všetky v tom čase ešte na 4 deti spolu 120,- € mesačne a od neodkladného opatrenia vykonateľného dňa 27.05.2022 spolu na všetky deti v sume 330,- € mesačne, čo však v plnom rozsahu nezodpovedalo nákladom na odôvodnené potreby maloletých detí.

37. Za obdobie od 01.07.2020 do vyhlásenia rozhodnutia súdu prvej inštancie, t. j. do 16.08.2023 vzniklo otcovi zročné výživné na maloleté deti spolu v sume 6.990,- €, a to za obdobie od 01.07.2020 do 26.05.2022 v sume 5.880,- €. Za uvedené obdobie od 01.07.2020 do 26.05.2022 má otec uhrádzať na maloleté deti výživné 140,- € +100,- € +90,- €, t. j. spolu 330,- €, za uvedené obdobie t. j. 23 mesiacov = 330,- € x 23 mesiacov, je suma 7.590,- €, pričom otec v tomto období uhradil len sumu 1.710,- € na výživu maloletých detí, a to ako sám potvrdil od novembra 2020 do mája 2022 uhradil na 3 maloleté deti sumu len 90,- € mesačne (3x 30,- €), pričom od 01.07.2020 do novembra 2020 neuhradil na výživu maloletých detí žiadnu sumu, t. j. uhradil len 90,- € za 19 mesiacov, spolu sumu 1.710,- €. Za ďalšie obdobie od júna 2022 do konca decembra 2022 otec uhrádzal výživné na maloleté deti v zmysle nariadeného neodkladného opatrenia, t. j. spolu 330,- € mesačne podľa v tom čase platného neodkladného opatrenia. Keďže súd určil otcovi vyššie výživné za toto obdobie, ako bolo určené neodkladným opatrením, a to v sume 150,- € + 130,- € + 120,- € spolu 400,- € mesačne na všetky deti, za 7 mesiacov mal otec uhradiť sumu 2.800,- €, pričom uhradil sumu len 2.070,- € za mesiac jún 90,- € a za mesiace júl, august, september, október, november a december 2022 sumu 6 x 330,- €, t.j. 1.980,- €. Za toto obdobie tak vzniklo otcovi zročné výživné vo výške 730,- €. Za obdobie od 01.01.2023 do 16.08.2023 vzniklo otcovi zročné výživné za 8 mesiacov, kedy otec prispieval na výživu maloletých detí za mesiac január a február v sume 330,- € a od marca 2023 do augusta 2023 vrátane, 400,- € mesačne spolu na 3 maloleté deti, pričom za toto obdobie už mal uhradiť sumu výživného vo výške 430,- € mesačne x 8 mesiacov, čo je 3.440,- €, pričom otec uhradil len sumu 6x 400,- € + 2 x 330,- €, čo je 3.060,- €. Zročné výživné za toto obdobie teda predstavuje sumu 380,- €. Sumu celého zročného výživného vo výške 6.990,- € súd otcovi povolil splácať v primeraných 30,- € mesačných splátkach na každé dieťa zvlášť spolu s bežným výživným pod hrozbou straty výhody splátok, pri nezaplatení čo i len jednej splátky, t. j. suma 160,- € + 30,- € u maloletej Petry, suma 140,- € + 30,- € u maloletého Michala a 130,- € + 30,- € u maloletého Maroša, až kým nebude zaplatená celá suma zročného výživného vo výške 6.990,- €. Pri určovaní výšky splátok súd zohľadnil dobu splatnosti zročného výživného, samotnú jeho výšku, ako i celkové príjmové a majetkové pomery otca, pričom súd sa snažil zostaviť výšku splátok tak, aby neboli ohrozené základné životné potreby otca, pričom súd musel prihliadať aj na dobu, v ktorej bude zročné výživné uhradené, aby toto nebolo neprimerane dlhé.

38. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 CMP podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania. Dôvody pre iné rozhodnutie o trovách konania súd v prejednávanej veci nezistil. V danom prípade bola matka zastúpená prostredníctvom Centra právnej pomoci, kde sa náhrada trov právneho zastúpenia spravuje osobitnou právnou úpravou.

39. Po vyhlásení rozhodnutia, jeho odôvodnení a poučení o opravnom prostriedku sa matka, právna zástupkyňa matky a opatrovník vzdali práva podať odvolanie.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Žiline, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe. Podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).
Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná (§ 64 CMP).

Odvolací súd nie je viazaný rozsahom odvolania vo veciach, v ktorých možno začať konanie aj bez návrhu (§ 65 CMP).

Rozsudky o výživnom sú vykonateľné doručením (§ 44 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).